

РОЗДІЛ I

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ, ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ, ФАХІВЦІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО І ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<https://doi.org/10.31652/3041-1017-SAAE-2025.1.01>

Кулик Є.В., м. Полтава

e-mail: kyluk@gsuite.pnpu.edu.ua

Колінченко В.С., м. Полтава

e-mail: vlad.kolin4enko@gmail.com

Кондор М.Ю., м. Полтава

e-mail: mari.ann392@gmail.com

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ І ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Анотація. У статті розглянуто тенденції розвитку професійної та технологічної освіти в Україні у порівнянні з країнами ЄС. Зазначено, що українська освітня політика сформувала сциєнтично-технократичне суспільство, тоді як у країнах ЄС світоглядною основою освіти ще з 1950-х років було покладено принцип демократії і гуманізму. Запропоновано запровадження культурологічного підходу у зміст підготовки викладачів професійної освіти (технологій), який охоплює цілісність культурного досвіду людства (етичного, релігійного, технічного тощо). Акцентовано увагу на необхідності міжпредметного навчання та інтеграції знань з дизайну та ергономіки, які мають заповнити відсутню ланку у міждисциплінарних дослідженнях людини про працю та допомогти формуванню гуманістичної особистості.

Ключові слова: професійна освіта, технологічна освіта, гуманізація технологічної освіти, технократичне суспільство, технологічна культура, культурологічний підхід, дизайн, ергономіка.

Abstract. The article examines the trends in the development of vocational and technological education in Ukraine in comparison with the EU countries. It is noted that Ukrainian educational policy has formed a scientific-technological society, while in the EU countries the ideological basis of education since the 1950s has been the principle of democracy and humanism. It is proposed to introduce a cultural approach to the content of training teachers of vocational education (technology), which covers the integrity of the cultural experience of humanity (ethical, religious, technical, etc.). Attention is focused on the need for interdisciplinary training and integration of knowledge in design and ergonomics, which should fill the missing link in interdisciplinary studies of man about work and help in the formation of a humanistic personality.

Keywords: vocational education, technological education, humanization of technological education, technocratic society, technological culture, cultural approach, design, ergonomics.

Освітня політика України за останні 80 років сформувала сциєнтично-технократичне суспільство з притаманною йому системою цінностей відношення до праці, цінностей праці, взаємодії з природою та її ресурсами, засобів виробництва, технологій, престижності інженерних професій. У результаті рівень життя українського суспільства суттєво відстає від суспільств країн ЄС. У країнах ЄС ще на початку 50-х років ХХ ст. у світоглядну основу освітньої політики було покладено принцип демократії і гуманізму, а досягнення науково-технічної революції (кібернетика, генна інженерія, космос, нанотехнології, інформатизація) були направлені на реалізацію цих принципів.